
[2023-41-RE](#)

Causa 2023-41-RE

(Ibrouchene c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 250-2023. Recurs d'empara

Aute del 14 de juliol del 2023

BOPA núm. 93, del 26 de juliol del 2023

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'1 de juny del 2023, per la representació processal de la Sra. Fabienne Isabelle Ibrouchene, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 20 de gener del 2023, dictat pel Tribunal de Corts, i, contra l'aute del 16 de maig del mateix any, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració dels drets a obtenir una resolució fonamentada en Dret i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li les resolucions impugnades, que declari la vulneració dels drets esmentats, que s'adoptin les mesures per restaurar el dret a la jurisdicció vulnerat, d'acord amb allò que preveu l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, i que es declari la responsabilitat del poder judicial de l'Estat per l'error comès;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc d'una causa seguida per un atropellament amb un patinet elèctric, el 29 de juny del 2022, el Tribunal de Corts va condemnar el conductor, en situació de rebel·lia processal, com a responsable, en concepte d'autor, d'un delictes menor de lesions per imprudència greu, sense la concurrència de circumstàncies modificatives de la responsabilitat penal, a la pena d'un mes d'arrest

nocturn condicional, amb un termini de suspensió de la condemna d'1 any, així com al pagament de les despeses processals causades.

En concepte de responsabilitat civil va ser condemnat a pagar a la CASS l'import de 33,75 € i a la Sra. Fabienne Isabelle Ibouchene, l'import de 121,00 € (35,00 € en concepte de reparació del telèfon mòbil i 86,00 € en concepte de reparació del vidre i de la corretja del rellotge).

1.2. En el marc de l'execució d'aquesta sentència, la Sra. Fabienne Isabelle Ibouchene va sol·licitar per escrits del 7 d'octubre del 2022 i del 28 de novembre del mateix any rebre el pagament d'aquests imports mitjançant xec, així com el lliurament urgent de les còpies integrals de totes les gravacions de les càmeres relacionades amb la causa.

1.3. El 20 de gener del 2023, el Tribunal de Corts va dictar un aute mitjançant el qual no donava lloc a les pretensions de la demandant, fent-li avinent que havia de facilitar al Tribunal un número de compte bancari per tal de poder procedir a l'abonament de la indemnització corresponent.

1.4. La representació processal de la Sr. Fabienne Isabelle Ibouchene va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 16 de maig del 2023, la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute que declarava la seva inadmissió a tràmit.

1.5. L'1 de juny del 2023, la representació processal de la Sra. Fabienne Isabelle Ibouchene va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 20 de gener del 2023, dictat pel Tribunal de Corts, i, contra l'aute del 16 de maig del mateix any, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la recurrent

- La recurrent al·lega que s'han vulnerat els seus drets a un procés degut, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a la defensa, perquè els motius adduïts pels tribunals ordinaris per denegar-li el pagament de la responsabilitat civil mitjançant xec, així com que ha de facilitar un número de compte bancari, no són lògics, ni raonables, ni entren dins el "*cànon de constitucionalitat*".

- Retreu al Tribunal de Corts haver emprat tan sols dos considerants per denegar la seva petició, i al·lega que en cap cas es pot tractar d'una motivació suficient i necessària per tal que el seu dret a la jurisdicció quedi degudament protegit.

- L'únic argument del Tribunal de Corts per fonamentar el seu refús es basa en la seva normativa interna; i reconeix que es una modalitat que es pot aplicar en casos excepcionals i justificats.

- Ara bé aquesta normativa interna no se cita en la resolució i cal l'existència d'una predeterminació normativa; cas que aquesta existís, hauria de ser pública en mèrits del principi de publicitat de les normes jurídiques, per tal que pugui ser coneguda i interpretada per les parts.

- D'això se'n deriva que és evident que no existeix una norma jurídica que reguli les modalitats de pagament de les indemnitzacions i, per consegüent, es vulnera l'article 3.2 de la Constitució.

- Sobre la decisió de la Sala Penal que acorda confirmar la decisió del Tribunal de Corts en un sol

considerant invocant els articles 14.2 i 197 del Codi de procediment penal, adduint que la inadmissió del seu recurs és procedent, per manca de legitimació activa, la recurrent manifesta que aquesta argumentació és il·lògica.

- Si bé és cert que en el decurs del procediment penal va ser representada pel Ministeri Fiscal, en fase d'execució de sentència, va plantejar una qüestió al Tribunal de Corts sobre la modalitat del pagament de la responsabilitat civil i, en aquest cas, no ha de ser representada pel Ministeri Fiscal.

- Segons el seu parer, és evident que està legitimada per poder presentar un recurs d'apel·lació contra la desestimació d'una pretensió efectuada en fase d'execució de sentència.

- També recrimina a la Sala Penal no haver-li traslladat l'informe del Ministeri Fiscal sobre el qual fonamenta la seva decisió de no admissió a tràmit.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que anul·li les resolucions impugnades, que declari la vulneració dels drets esmentats, que s'adoptin les mesures per restaurar el dret a la jurisdicció vulnerat, d'acord amb allò que preveu l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, i que es declari la responsabilitat del poder judicial de l'Estat per l'error comès.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- Pel que fa a les còpies de les gravacions sol·licitades per la recurrent, el Tribunal de Corts constata que, el 17 d'octubre del 2022, mitjançant diligència es va facilitar al lletrat de la demandant la gravació de l'acta del judici oral.

- Com ha manifestat el seu lletrat, a aquest Tribunal no li consta la gravació que la perjudicada demana del dia en què van succeir els fets, i, per aquest motiu no pot facilitar-li, perquè no té al seu abast l'enregistrament en qüestió.

- Pel que fa al pagament dels imports corresponents a la responsabilitat civil per mitjà d'un xec, el Tribunal de Corts manifesta que aquesta sol·licitud no pot prosperar, ja que la normativa interna només la preveu en casos excepcionals i justificats.

- En cap dels escrits presentats per la perjudicada s'exposen o s'acrediten els motius pels quals no accepta cap altre mitjà de pagament.

- El Tribunal de Corts acorda, doncs, no donar lloc a la petició de la recurrent i li demana que faciliti un número de compte bancari per ingressar-li els imports que li corresponen.

2.3. Argumentació de la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Penal decideix seguir la posició adoptada pel Ministeri Fiscal que demana la inadmissió a tràmit del recurs d'apel·lació, per tal com l'apel·lant no està legitimada, ja que no es va constituir formalment en acusació particular, ni en actor civil.

- La Sala Penal cita els articles 14.2 i 197 del Codi de procediment penal que estableixen que "*no son part en el procediment els denunciants o els perjudicats que no s'hagin constituït formalment en*

acusació particular o privada o en actor civil" i "estan legitimats per interposar recurs d'apel·lació, el Ministeri Fiscal, les parts del procés o eventualment els seus drethavents".

- Per aquest motiu, acorda inadmetre a tràmit el recurs d'apel·lació presentat per la recurrent.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem.

3.2. Quan un recurrent al·lega la vulneració dels drets constitucionals a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret (article 10 de la Constitució), l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd.

3.3. Quan entren en joc drets substancials, el control d'aquest Tribunal en el marc del recurs d'empara consisteix a determinar si els recurrents han estat privats o no d'una protecció efectiva, és a dir, si han estat situats o no en una indefensió material (veg. per ex. el punt 3.3 de l'aute del 22 de desembre del 2017, recaigut en la causa 2017-33-RE, o el punt 3.1 de la sentència del 19 de febrer del 2018, recaiguda en la causa 2017-53-RE).

3.4. En aquesta causa la qüestió constitucional que aquest Tribunal ha de resoldre és la de saber si pel fet de declarar el recurs d'apel·lació de la recurrent inadmissible a tràmit, per tal com no estava legitimada, atès que no s'havia constituït formalment en acusació particular o privada o en actor civil en el litigi principal, la Sala Penal havia vulnerat els seus drets a un procés degut, a una decisió fonamentada en Dret i a la defensa.

3.5. D'acord amb l'article 102 a) de la Constitució i amb l'article 87.1 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, estan legitimats per interposar recurs d'empara constitucional qui hagi estat part demandant o coadjuvant d'aquesta en el procediment judicial seguit davant els tribunals ordinaris, així com el Ministeri Fiscal en cas de vulneració del dret fonamental a la jurisdicció.

3.6. En aquest cas, és clar que la recurrent no va ser part en el procediment que va condemnar el conductor del patinet a indemnitzar-la, en concepte de responsabilitat civil, mitjançant el pagament global de 207,00 €.

3.7. Per tant, la Sala Penal ha fonamentat en Dret la seva decisió sobre la inadmissió a tràmit del recurs d'apel·lació de la recurrent, i, per consegüent, aquest recurs d'empara estat mancat de contingut constitucional i ha der inadmès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2023-41-RE interposat per la representació de la Sra.

Fabienne Isabelle Ibrouchene contra l'aute del 20 de gener del 2023, dictat pel Tribunal de Corts, i, contra l'aute del 16 de maig del mateix any, dictat per la Sala Penal del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, a la presidenta del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 14 de juliol del 2023.

Jean-Yves Caillet
President

Joan Manel Abril Campoy
Vicepresident

Dominique Rousseau
Magistrat

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat